

Erozija verodostojnosti – strokovne kritike?

Pod naslovom "Erozija verodostojnosti" v rubriki Stališča in odmevi Gozdarskega vestnika (GozdV 10, 1998) mag. Milan Šinko, tako kot pravi sam, z vidika "verodostojnosti" analizira stališča treh avtorjev, pravzaprav replik na njegova stališča, ki so bile objavljene v preteklih številkah Gozdarskega vestnika. V središču te njegove "analize" se tako znajdem tudi sam. Mag. Šinko v mojem primeru izhaja iz podmene, da je v predhodnem prispevku "utemeljil vrsto metodoloških pomanjkljivosti in napačno rabo pojmov" (GozdV 3, 1998) v mojem članku "Uspešnost novega sistema sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji" (GozdV 2, 1998). Pri tem mojega odgovora (GozdV 4, 1998), ki je njegovo podmeno ovrgel, sploh ne upošteva. Naj zato omenim le, da danes vse tovrstne presoje "uspešnosti gospodarjenja" (strokovno-znanstvene ali strokovno-politične) temeljijo na t. i. kriterijih in indikatorjih. In tako sem tudi sam uporabil takšno metodologijo za oceno uspešnosti, in sicer na podlagi osebnih izkušenj in sodelovanja pri oblikovanju vseevropskih kriterijev in indikatorjev trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, preden smo le-te sploh uspeli izoblikovati v Sloveniji. Uporabil sem šest glavnih kriterijev (stanje gozdov, gospodarjenje, odziv lastnikov gozdov, uresničevanje programa razvoja gozdov, delovanje javne gozdarske službe in uresničevanje zakonskih določil), od katerih je vsak opredeljen z večjim številom (kvantitativnih oziroma deskriptivnih) indikatorjev. Pri tem sem uporabil na nacionalni ravni razpoložljive indikatorje oziroma podatke in informacije (z zanesljivostjo in verodostojnostjo, ki je značilna za to raven in razmere pri nas) in jih nikakor nisem "subjektivno izbiral". Glede mojega razumevanja "kakovosti" kot možnega potencialnega kazalnika, ki naj bi mag. Šinku dalo povod za oceno o "napačni rabi pojmov", pa le še to, da je (nasprotno kot razlaga on) "kakovost" na okvirni (nacionalni) ravni lahko kar

neposredni (deskriptivni) indikator uspešnosti gospodarjenja (podobno kot npr. intenzivnost, učinkovitost, donosnost), na podrobnejši pa seveda ne. Ponovno pa naj poudarim, da objektivne ocene kakovosti gospodarjenja z gozdovi (vsaj v nekaj stopnjah), ki bi izhajala iz dejanskega stanja (npr. po oddelkih oz. odsekih, revirjih ali GGE) v nacionalnem merilu še nimamo. Ali gre za kriterij ali indikator, torej zavisi tudi od ravni, za katero se opravljajo tovrstne presoje. Sicer pa danes že obstaja bogata literatura o oblikovanju "bioloških" kriterijev in indikatorjev, v teku pa so tako nekateri mednarodni kakor tudi domači projekti na tem področju.

Subjektivna analiza moje "raziskovalne verodostojnosti", ki si jo posredno dovoli mag. Šinko, temelji na popolnoma napačni oceni "mojega razumevanja raziskovalnega dela", ki si jo je izoblikoval na podlagi napačnega razumevanja mojih stališč "o rabi vzročno-posledičnih zvez v povezavi s kriteriji znanstvene analitike na ekološkem področju". Moje stališče, ki je bilo tudi objavljeno v odgovoru (GozdV 4, 1998) na njegovo repliko, je namreč bilo le, da je uporaba nekaterih vzročno-posledičnih zvez oziroma kazalnikov na biološkem področju, kjer imamo vedno opravka s posrednimi kazalniki pojavov, res lahko problematična, zato smo jih prisiljeni premišljeno uporabljati, namesto da bi takšne kazalnike zavrgli oziroma jih postavili na "indeks" vprašljivih vzročno-posledičnih zvez. Menil sem torej, da takšnih zvez oziroma kazalnikov zaradi morebitnih (pre)togih kriterijev znanstvene analitike (ki naj bi tudi na "biološkem" področju zahtevali absolutne vzročno-posledične korelacije) ne bi smeli prezreti, predvsem pa, da bi jih morali premišljeno uporabljati v okviru in ne namesto uveljavljenih metod znanstvene analitike.

Mag. Franc Ferlin

Popravek

V prispevku Zgradba bukovega gozda ob gozdni meji na Snežniku, avtorjev N. Pogačnik in M. Prosenja, objavljenem v GozdV 56 (1998) 10, se besedilo v prvem odstavku poglavja 3.2 na strani 447 pravilno glasi: "Vrh Snežnika pokriva čvrsti šaš (*Carex firma*) z različnimi vrstami sviščev, planike in ostalega gorskega cvetja." Na napako nas je prijazno opozoril prof. dr. Tone Wraber, za kar se mu najlepše zahvaljujemo.

Uredništvo